

vytvářejí, zaslouží si postavení transparentní a důvěry veřejnosti v soudnictví – každý by si mohl najít na internetu informace o minulých rozhodnutích soudců, aby bylo vidět, jak si soudce stojí proti ostatním soudcům, kteří řeší ty samé případy.

Je to poučný příklad adami-tismu – „kultu strhávání závo-ru“ – v internetovém věku. Pi-rátská víra v transparentnost je vedlejším produktem klikací-manie generace digitálů – klik-na klávesnici počítače a hned se zjeví informace, které vy-svělou padoucha z jeho pře-vlektů, soudce bude odhalen jako utajený mafian a lékař očukující české děti proti in-fekčním chorobám jako loutka bossů farmaceutických koncer-nů. Klik a všechna zákulisí bu-dou zalita prudkým světlem,

zovat veřejnou kontrolu moci. Masa všemi snadno vykláka-telných a transparentních infor-mací osvobodí demokracii od utajených zájmů vládnoucích oligarchií a nastane šťastný „věk osvícené veřejnosti“.

V úvaze *The Transparency Delusion* (2013) vlivný bulhar-ský politický filozof Ivan Kras-nyj píše, že „transparentnost je nově politické náboženství, sdílené většinou občanských aktivistů a rostoucím počtem demokratických vlád... (jeho vyznavači věří), že propojení nových technologií, veřejná přístupnost dat a energický ob-čanský aktivismus posílí kont-rolu lidu nad (mocí)....“ Mám

ní štěstí. Kurátoři, potažmo rodiče, jim v tom nemají brá-nit.

Příručka kurátorům také po-radila, aby u dětí nad 14 let přestali řešit záškoláctví nebo zneužívání návykových látek, protože respektování názoru dítěte má přednost (!). Místo podané pomocné ruky dětem a rodičům v nejnáročnějším období jejich vzájemných vzta-hů tak stát v zásadě vyslal sig-nál, že děti si po dovršení čtr-náctého roku mohou dělat, co chtějí, třeba si píchat heroin pod mostem, a rodiče a odbor-níci mohou jen přihlížet, pro-tože jejich zásah není žádoucí. Pokud by se tímto poučeka-mi kurátoři skutečně začali ří-dit, pokud by začali nutit rodi-če, aby nechali své děti dělat si, co se jim zlíbí, nejenže by jed-nali v rozporu se zákonem, ale dokonce by se dopustili trest-ného činu ohrožování výchovy dětí. Znamenalo by to také ví-

Jitka Chalánková

Před dvěma lety vyvolala vl-nu nevole progresivistická me-todická příručka ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) nazývající sociálním pracovníkům, že mají přístu-povat k dětem starším 14 let jako k dospělým lidem. Odbor-níci tehdy žasli, jaké perly úředníci odboru rodinné politi-ky a ochrany dětí MPSV do metodiky zahrnují.

Tak například napsali, že dí-tě v tomto věku má právo na autonomii, jít svou vlastní ži-votní cestou a hledat své život-

ná a filtrace musí mít expertní obsluhu, jinak by přívál dekon-textualizovaných informací ve-dl k zatmění veřejného pro-storu, jak hrozí v těchto *post-pravdivých* desetiletích.

A můj druhý důvod: vysle-čením jedné výzadyje i vy-svělením druhých, například vyslečením soudců vyžaduje také vysvětlení těch, kteří je-jich rozhodování posuzují, mohli by přece být předpojatí – například občanští aktivisté, novináři a třeba funkcionáři různých *antikorupčních lig*.

Tak třeba antibabišovsky ak-tivisty novinář Pavel Šafr na-psal: „Státní zástupci, na je-jichž obranu protestovali lidé

né soudy o naší zemi vzít váž-ně? Dovídám se třeba, že byl v minulosti šéfredaktorem *Blesku*, to samo mně už stačí k tomu, abych jeho bombasti-ckým formulacím nevěřil, mám vůči bulvárů nepřekonatelné předsudky. Rekněme tedy: in-formace jsou transparentní, je-jich hodnocení ale nikdy trans-parentní být nemůže.

V jedné italských novi-nách čtu pod titulkem *Brože lady Brendy propíchly Borise Johnsona*, že soudkyně Brenda Hale, předsedkyně britského nejvyššího soudu, je feminist-ka, bývalá profesorka, že na ša-tech nosí nápadné brože, že se objevila i v módním časopise

Transparency znamená jednoduché „nadprodukci infor-mací“, proto nutně vyvolává boj o pozornost publika; kde zuří boj o pozornost, vládou slogany, rétorika, skandaliza-ce, denunciacie a konspirační teorie. Na takové formy komu-nikace aplikujeme vždy prin-cip preventivní nedůvěry.

Rekněme tedy, že transpa-rentnost není než eufemismus pro divoký trh s informacemi a podléhá jeho pravidlům – vy-svělením všech a všeho online se sporné hodnocení informací telli anarchismu, Bakunin, na-psal v roce 1871: „Jsem dalek odmítání veškeré autority... v otázkách expertních vědění se obracím na jedny či druhé experty... srovnávám jejich ná-zory a vyberu si ten, který se mi zdá nejlepší...“ (*existuje*)

Uděláme z dětí dospělé?

todiky objevily v novém vydá-ní několikasetstránkového ko-mentáře k zákonu o sociálně-právní ochraně dětí.

Na první pohled neškodné fráze ministerských úředníků tak ve skutečnosti představují nebezpečný experiment

Mezi autory knihy jsou stej-ní lidé, kteří zplořili kritizova-nou příručku, včetně již býva-lých i současných zaměstnanců ministerstva, kteří měli či mají agendu rodiny na starosti.

Čerstvé se ministerstvo proťeklo také ve svých přípo-

mínkách k připravované nove-le občanského zákoníku, kte-rá chce chránit děti před dětskými dlhy. Koncept ne-zletilého dospělého se tu pa-radoxně dostává do protikladu ke snaze ochránit děti před důsledky jejich jednání a pře-nést více odpovědnosti na ro-diče. Jenže těžko lze přehazo-vat na rodiče průšvihy spá-chané dětmi, když jim stát současně vezme možnost děti vychovávat a bránit jim v rizi-kovém chování.

Po formální stránce je vý-klad úředníků MPSV nepřija-telný, protože je v rozporu se zákonem, který jasně říká, že zletilosti se nabyvá dosažením osmnáctého roku věku, že děti jsou povinny respektovat své rodiče a rodiče mají povinnost děti vychovávat až do dospělosti a nesou za ně rodičovskou zodpovědnost.

Resortní úředníci bez man-dátu, lidé, které veřejnost vů-

bec nezná, si uzurpují právo přepisovat zákony pro každo-denní život a vykládat je v sou-ladu se svými osobními a ni-čím nepodloženými názory. Ignorují přitom jednotné stano-visko poslanců příslušného vý-boru a obcházejí parlament.

Rodičovská výchova pře-ce není o nesvobodě a zotročení dětí, ale o jejich ochraně před nimi samotnými. Děti se sa-mozřejmě vyvíjejí a s přibýva-jícím věkem jsou víc a víc způ-sobilé, ale dospívání musí být postupné a přiměřené a nelze ho pod heslem „osvobození dě-tí od rodičovské zvlíle“ uměle urychlovat.

Na první pohled neškodné fráze ministerských úředníků tak ve skutečnosti představují nebezpečný experiment, který pokrývá dosavadní vnímání rodiny a rodičovské zodpověd-nosti.

(Autorka je nezávislá
senátorka)